

WK.60/106/K-6/07

**Pan
Jerzy Grygorcewicz
Wójt Gminy**

**ul. Kolejowa 2
58 – 520 Janowice Wielkie**

Regionalna Izba Obrachunkowa, działając na podstawie przepisów art. 1 ust. 1 oraz w trybie art. 5 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 roku, Nr 55, poz. 577 ze zm.) przeprowadziła w okresie od 8 stycznia do 28 lutego 2007 roku kontrolę kompleksową gospodarki finansowej gminy Janowice Wielkie.

Ustalenia kontroli zostały szczegółowo opisane w protokole, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce w dniu podpisania.

Kontrola wykazała uchybienia i nieprawidłowości w działalności jednostki, zwłaszcza w prowadzeniu ewidencji księgowej dochodów gminy, przekroczeniu planu wydatków w 2005 r. i I półroczu 2006 r. oraz ewidencji analitycznej środków trwałych, które były rezultatem niewystarczającej znajomości przez pracowników obowiązujących przepisów prawa i staranności w ich przestrzeganiu lub zastosowania wadliwej ich interpretacji. Niektóre uchybienia wynikały z braku skutecznej kontroli wewnętrznej dowodów księgowych, dokumentujących przedmiotowe wydatki. Nie wykonano czterech zaleceń z poprzedniej kontroli kompleksowej przeprowadzonej w 2003 roku, dotyczących:

- przestrzegania w toku wykonywania budżetu zasad gospodarki finansowej określonych w art. 92 ust. 3 w związku z art. 129 ust. 1 ustawy z 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych, a w szczególności zasady dokonywania wydatków w granicach określonych w planie finansowym (w aktualnym stanie prawnym w art. 138 pkt 3 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych) – zalecenie nr 10,
- nadania środkom trwałym symboli klasyfikacji środków trwałych (KŚT), zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z 30 grudnia 1999 roku w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (Dz.U. Nr 112, poz.1317 ze zm.) – zalecenie nr 25,
- dokonania oznakowania składników majątkowych numerami inwentarzowymi – zalecenie nr 26,
- prowadzenia ewidencji druków ścisłego zarachowania w sposób zapewniający właściwą kontrolę nad drukami oraz przestrzegania uregulowań wewnętrznych w tym zakresie – zalecenie nr 5.

Część uchybień została usunięta w czasie kontroli, co Izba ocenia pozytywnie.

Najważniejsze uchybienia i nieprawidłowości, które wymagają podjęcia działań naprawczych dotyczą niżej omówionych zagadnień.

W zakresie regulacji organizacyjno – prawnych i kontroli wewnętrznej

Do 28 lutego 2007 roku nie przeprowadzono w podległych i nadzorowanych jednostkach kontroli przestrzegania realizacji w 2005 i 2006 roku procedur, o których mowa w art. 35a ust. 2 pkt 1 ustawy z 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 ze zm.), a w obecnym stanie prawnym w art. 47 ust. 2 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.), czym nie dopełniono obowiązku wynikającego z art. 187 ustawy. Stosownie do przepisów art. 127 ust. 2 i 3 ustawy o finansach publicznych (obowiązującej do 31 grudnia 2005 roku), do przeprowadzenia przedmiotowej kontroli, obejmującej w każdym roku co najmniej 5% wydatków podległych jednostek organizacyjnych, zobowiązany był Zarząd jednostki samorządu terytorialnego, a od 1 stycznia 2006 roku, zgodnie z art. 187 ust. 2 i ust. 3 ustawy o finansach publicznych, powyższy obowiązek został nałożony na Przewodniczącego Zarządu.

Niektóre zapisy w zakresach czynności pracowników Referatu Finansowego nie odpowiadały faktycznie wykonywanym czynnościom. Prowadzenie księgowości analitycznej środków trwałych, przedmiotów nietrwałych w używaniu i materiałów miał przypisany w zakresie czynności pracownik zatrudniony na stanowisku inspektora ds. księgowości budżetowej, który w rzeczywistości nie wykonywał tych czynności. Natomiast Skarbnik w zakresie czynności miała przypisaną dekretację dowodów księgowych, a faktycznie dekretacji tej dokonywał inspektor do spraw księgowości budżetowej.

Przyjęte zasady funkcjonowania kont 130 „Rachunek bieżący jednostki budżetowej” i 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w obowiązującym do 18 października 2006 roku Zakładowym planie kont, wprowadzonym 18 lutego 2002 roku, nie odpowiadały zasadom określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetów państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 153, poz. 1752 ze zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów z 25 maja 1999 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. Nr 50, poz. 511 ze zm.). Przyjęto, że na koncie 130 ewidencjonuje się wydatki objęte planem finansowym jednostki budżetowej, a na koncie 221 po stronie Ma ujmuje się sprawozdania z dochodów budżetowych Urzędu Gminy na koniec roku budżetowego. Zapisy te były sprzeczne z przywołanymi przepisami, ponieważ konto 130 służy do ewidencji stanu środków budżetowych oraz obrotów na rachunku bankowym jednostki budżetowej z tytułu wydatków i dochodów budżetowych objętych planem finansowym i na stronie Wn konta ujmuje się wpływy środków budżetowych z tytułu zrealizowanych dochodów budżetowych (ewidencja szczegółowa według podziałek klasyfikacji dochodów budżetowych), w korespondencji z kontem 221 lub innym właściwym kontem. Na stronie Ma konta 221 ujmuje się wpływy należności z tytułu dochodów, a zapisy z tego tytułu mogą być dokonywane na koniec okresów sprawozdawczych na podstawie sprawozdań z ewidencji podatkowej. Według przepisów § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 25 maja 1999 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego - ewidencja podatków i opłat jest integralną częścią ewidencji księgowej Urzędu.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości budżetowej

W 2005 i 2006 r. dochody z podatków i opłat nie były księgowane w księgach rachunkowych Urzędu Gminy jako jednostki budżetowej. Wpływy z podatków i opłat oraz przypisy i odpisy należności podatkowych nie były księgowane na koncie syntetycznym 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, co było sprzeczne z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z 25 maja 1999 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat (...). Na koncie 221 jednym zapisem w dniu 31.12.2005 r. dokonano zaksięgowania wyłącznie zaległości i nadpłat w podatkach i opłatach na podstawie zapisów z podatkowej ewidencji analitycznej. Ponieważ nie była prowadzona ewidencja syntetyczna na koncie 221 w sposób ustalony w przepisach wyżej cyt. rozporządzenia, nie spełniono także warunków określonych w przepisach art. 16 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.) – dla prowadzenia kont ksiąg pomocniczych. W świetle których - zapisy w ewidencji analitycznej powinny stanowić uszczegółowienie i uzupełnienie zapisów kont księgi głównej, a obie ewidencje powinny zostać uzgodnione saldami i zapisami na koniec okresów sprawozdawczych.

Ewidencję pozabilansową zmian planowanych dochodów i wydatków budżetowych prowadzono, na kontach pozabilansowych 901 „Dochody budżetu” i 902 „Wydatki budżetu”, zamiast na kontach 991 „Planowane dochody budżetu” i 992 „Planowane wydatki budżetu”, co uchybiało przepisom rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) oraz uregulowaniom wewnętrznym Zakładowego planu kont. Konta 901 i 902 prowadzono jednocześnie dla ewidencji wykonanych dochodów i wydatków.

W 2005 r. oraz za I półrocze 2006 r. nie zostały sporządzone sprawozdania jednostkowe z wykonania planu dochodów i wydatków Urzędu Gminy Janowice Wielkie jako jednostki budżetowej, do sporządzenia których był zobowiązany Wójt Gminy na podstawie przepisów § 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 sierpnia 2005 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 170, poz. 1426 ze zm.). Natomiast a w myśl dyspozycji § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia - sprawozdanie zbiorcze, w szczególności sprawozdań jednostkowych, jest sporządzane na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek im podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego jako jednostki budżetowej i jako organu.

W sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania podstawowych dochodów podatkowych Gminy sporządzonym, według stanu na 31.12.2005 r. wykazano skutki udzielonych przez gminę ulg, umorzeń i zwolnień jako występujące tylko w podatku od nieruchomości w kwocie 6.657 zł, gdy tymczasem z wydanych przez Wójta Gminy decyzji umorzeniowych wynikało, iż kwota ta dotyczyła podatku od nieruchomości od osób prawnych (2.207 zł) i łącznego zobowiązania pieniężnego od osób fizycznych w kwocie 4.450 zł, w tym: w podatku rolnym – kwota 531 zł, w podatku od nieruchomości – kwota 3.891 zł i w podatku leśnym – kwota 28 zł. Było to niezgodne z dyspozycją określoną w rozdziale I, § 3, ust. 1 pkt 6 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów j.s.t., stanowiącej załącznik nr 32 do rozporządzenia Ministra Finansów z 19 sierpnia 2005 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Wykazany na koncie 226 „Długoterminowe należności budżetowe” stan należności długoterminowych został zawyżony na 31.12.2005 roku łącznie o 22.392,31 zł, a na 30.06.2006 roku o 21.491,31 zł, co było niezgodne z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości i planów kont (...) i stanowiło naruszenie art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości w zakresie uznania ksiąg rachunkowych za rzetelnie prowadzone. Zawyżone kwoty należności były wymagalne na 31.12.2005 r. oraz na 30.06.2006 roku i stanowiły zaległości w opłatach ze sprzedaży nieruchomości, a nie należności długoterminowe, ponieważ termin ich zapłaty już upłynął.

W zakresie gospodarki pieniężnej i rozrachunków

W Zakładowym planie kont określono zasady funkcjonowania konta 101 „Kasa”, pomimo że kasa nie funkcjonowała w Urzędzie. Zastępczą obsługę kasową Urzędu Gminy wykonuje Bank Gospodarki Żywnościowej S.A Oddział w Jeleniej Górze – punkt kasowy w Janowicach Wielkich. Dokument źródłowy stanowiący podstawę wypłaty gotówki z kasy banku, np. faktura, lista płac przekazywany był do kasy banku. Do wyciągów bankowych rachunku wydatków jednostki Urzędu Gminy i pozostałych rachunków bankowych bank nie dołączał żadnych dowodów źródłowych stanowiących podstawę zwiększeń i zmniejszeń środków budżetu, rozszerzając zakres danych umieszczanych na wyciągach bankowych na podstawie przepisu § 20 ust 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków (Dz.U. Nr 149, poz. 1673 ze zm.). Wyciągi bankowe jednostka otrzymywała pocztą z Centrum Rozliczeń w Warszawie (w okresie od kilku dni do dwóch tygodni) i przekazywała do kasy banku, gdzie kompletowane były dokumenty źródłowe i wyciąg wraz z załącznikami zwracany był do Urzędu. W uregulowaniach wewnętrznych jednostki nie były określone przyjęte do stosowania zasady obiegu dokumentów stanowiących podstawę wypłaty gotówki z kasy banku.

Na bankowym rachunku sum depozytowych zgromadzono środki pieniężne funduszu remontowego wspólnot mieszkaniowych w kwocie 13.502,80 zł na dzień 31.12.2005 r. i w kwocie 20.198,12 zł na 30.06.2006 r., co stanowiło naruszenie przepisu art. 30 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (tekst jednolity: Dz.U. z 2000 r. Nr 80, poz. 903 ze zm.) stanowiącego, że zarząd lub zarządca nieruchomością wspólną jest obowiązany dokonywać rozliczeń przez rachunek bankowy. W aktach notarialnych sprzedaży lokali mieszkalnych zapisano, że do chwili sprzedaży ostatniego lokalu w danym budynku zarząd nad nieruchomością sprawuje gmina. W Urzędzie nie utworzono komórki sprawującej zarząd i nie założono rachunków bankowych dla każdej ze wspólnot.

Stwierdzono, że służby finansowe rejestrowały dokonane operacje finansowe i gospodarcze dotyczące budżetu gminy niezgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...), a następnie rozporządzeniu Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku. Nie zaksięgowano na koncie 904 „Niewygasające wydatki” środków na wydatki w kwocie 9.018,73 zł, które nie wygasły do 31.12.2005 roku.

Ewidencja analityczna do konta 080 DR „Inwestycje” była nieczytelna. Prowadzono ją dla wszystkich inwestycji drogowych wspólnie, co nie spełniało wymogów określonych w rozporządzeniu

ponieważ ewidencja szczegółowa powinna zapewniać co najmniej wyodrębnienie kosztów inwestycji według poszczególnych rodzajów efektów inwestycyjnych oraz skalkulowanie ceny nabycia lub kosztu wytworzenia poszczególnych obiektów środków trwałych.

Nie przestrzegano obowiązku prowadzenia zapisów o zdarzeniach w porządku systematycznym określonego w art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, polegającego na tym, że na kontach księgi głównej obowiązuje ujęcie zarejestrowanych uprzednio lub równocześnie w dzienniku zdarzeń zgodnie z zasadą podwójnego zapisu oraz zasad funkcjonowania kont określonych w rozporządzeniu. Przy dokonywaniu zapisów operacji gospodarczych dotyczących zwrotu niewykorzystanej zaliczki oraz wpłaty podatku od nieruchomości na nieprawidłowy rachunek bankowy zastosowano księgowanie ze znakiem minus na niewłaściwym koncie oraz na niewłaściwej stronie konta. W trakcie kontroli operacje gospodarcze dotyczące 2007 roku zaksięgowano prawidłowo.

W sprawozdaniu Rb-28S z wykonania plany wydatków budżetowych, sporządzonym na 31 grudnia 2005 roku nie wykazano zobowiązań wymagalnych w kwocie łącznej 21.560,83 zł, w tym: w dziale 700 „Gospodarka mieszkaniowa”, w rozdziale 70095 „Pozostała działalność”, w § 4210 „Zakup materiałów i wyposażenia” w wysokości 2.328,34 zł; w dziale 801 „Oświata i wychowanie”, w rozdziale 80113 „Dowożenie uczniów do szkół”, w § 4210 „Zakup materiałów i wyposażenia” w kwocie 1.668,48 zł; w dziale 700, w rozdziale 70095, w § 4300 w kwocie 5.432,61 zł; w dziale 700, w rozdziale 70095, w § 427 w kwocie 4.280 zł; w dziale 750, w rozdziale 75023, w § 4300 w kwocie 1.232 zł; w dziale 700, w rozdziale 70005, w § 4300 w kwocie 4.119,42 zł i w dziale 750, w rozdziale 750412, w § 4210 w wysokości 2.499,98 zł, co było wymagane przepisem § 8 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia z dnia 19 sierpnia 2005 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 170, poz. 1426).

Wynikający z ewidencji stan konta 240 „Pozostałe rozrachunki” nie był w pełni poddany okresowej weryfikacji. Ewidencja sum depozytowych z tytułu zabezpieczenia należytego wykonania umów prowadzona była w sposób uniemożliwiający ich prawidłowe rozliczenie. Dowody źródłowe (polecenia przelewu PK) były opisane w sposób uniemożliwiający ustalenie źródła powstania zobowiązania wykonawcy w przypadku wystąpienia kaucji gwarancyjnych z różnych umów. Przykładowo: na saldo konta nr 240-WD-22 w kwocie 5.842,89 zł składały się sumy wynikające między innymi z zaksięgowania na podstawie polecenia księgowania z 31.12.2001 roku kwoty 6.500 zł. Operację opisano „przebieganie zabezpieczenia należytego wykonania umowy” - nie określono nazwy zadania którego dotyczy, podczas gdy na kwotę 6.500 zł składały się wpłaty wadium w kwotach 1.500 zł, 3.500 zł i 1.500 zł. Urząd Gminy nie był w posiadaniu upoważnienia wykonawcy do wykonania wymienionych dyspozycji. W dniu 18.04.2003 roku dokonano zwrotu kwoty 657,11 zł, a operację określono częściowy zwrot wadium.

Nie zachowano terminu zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy wykonawcy zaewidencjonowanego na koncie nr 240-WD-21. Zgodnie z postanowieniami umowy nr ZP/3/2001 zabezpieczenia należało zwolnić 8.11.2004 roku, a zabezpieczenie należytego wykonania umowy nr 2/ZP/2/2002 w dniu 14.11.2006 roku. Zwrotu zabezpieczenia w kwocie 1.504,63 zł wraz z odsetkami dokonano dopiero w trakcie kontroli, tj. 29.01.2007 roku. Zabezpieczenie należytego wykonania

umowy nr 67/AM/2000 (ewidencja na koncie 240-WD-10) zgodnie z postanowieniami umowy należało zwrócić wykonawcy 17.10.2002 roku, a umowy I/2001 - 16.06.2004 roku. Również w tym przypadku dopiero w trakcie kontroli, tj. 15.02.2007 roku dokonano zwrotu zabezpieczenia w kwocie 1.253,24 zł wraz z odsetkami. Za prowadzenie księgowości analitycznej sum depozytowych odpowiadała inspektor do spraw księgowości budżetowej. W uregulowaniach wewnętrznych nie ustalono zasad przepływu informacji pomiędzy referatami Urzędu o wykonaniu odbioru gwarancyjnego inwestycji i obowiązku zwolnienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

Dokumenty źródłowe, na podstawie których dokonano zwiększenia i zmniejszenia stanu środków finansowych na rachunku bankowym, oznaczane były jednym numerem identyfikacyjnym, np. do wyciągu bankowego nr 227/2005 dołączonych było 14 dokumentów źródłowych i wszystkie miały nadany jeden numer identyfikacyjny. Nie zawierały też podpisu osoby odpowiedzialnej za sprawdzenie i zakwalifikowanie dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych, co było wymagane przepisem art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

Na fakturach, dokumentujących operacje gospodarcze prowadzone na rachunku bieżącym dla wydatków, brakowało adnotacji pracownika koordynującego zadanie o treści: „wydatek jest uzasadniony pod względem celowościowym, gospodarczym i legalnym” oraz pracowników upoważnionych do kontroli dowodów księgowych o treści: „wydatek podlega ujęciu w księgach rachunkowych i mieści się w planie finansowym jednostki”, co było wymagane na podstawie pkt I.1.1 oraz I.1.3 szczegółowych zasad gospodarowania środkami publicznymi pod względem gospodarności i celowości (uregulowania wewnętrzne).

Nie przestrzegano też uregulowań wewnętrznych dotyczących ewidencji druków ścisłego zarachowania, określonych w cz. IV pkt 1, lit. b Instrukcji kontroli wewnętrznej obiegu dokumentów finansowo – księgowych w Urzędzie Gminy, ponieważ ewidencją w księdze druków ścisłego zarachowania nie obejmowano arkuszy spisów z natury. Druki po stronie przychodu ewidencjonowano bez podania serii i numerów druków oraz w niektórych przypadkach bez podania dowodu źródłowego zakupu.

W zakresie dochodów budżetowych

Na kwitariuszach przychodowych stanowiących dowody dokumentujące wpłacone podatki nie umieszczano numerów identyfikacji podatkowej podatnika NIP, a na dwóch kwitariuszach nie wpisano również daty wpłaty dokonanej przez podatnika, co było niezgodne z przepisami § 5 ust. 1 pkt 2c i pkt 7 rozporządzenia Ministra Finansów z 25 maja 1999 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat dla organów j.s.t. W 2006 roku dwóch sołtysów, na trzech objętych szczegółową kontrolą, dokonało nieterminowych wpłat na konto Urzędu z tytułu inkasa podatków i opłat, co naruszało przepisy art. 47 § 4a ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.). Przepis art. 47 § 4a ustawy Ordynacja podatkowa stanowi, że terminem płatności dla inkasentów jest dzień następujący po ostatnim dniu, w którym, zgodnie z przepisami prawa podatkowego, wpłata podatku powinna nastąpić, chyba że organ stanowiący właściwej jednostki samorządu terytorialnego wyznaczył termin

późniejszy, a zgodnie z art. 51 § 1 i § 3 tej ustawy zaległością podatkową są podatki niewpłacone w terminie płatności przez inkasenta. Od zaległości podatkowych, w myśl przepisu art. 53 ustawy Ordynacja podatkowa naliczane są odsetki za zwłokę. W przypadku sołtysa wsi Komarno nie naliczono odsetek w kwocie 23,20 zł.

Dla potrzeb wymiaru i poboru podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego nie zaprowadzono ewidencji podatkowej nieruchomości w systemie informatycznym, w szczególności określonej przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie ewidencji podatkowej nieruchomości (Dz.U. Nr 107, poz. 1138). Przepis art. 7a ust. 1 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2006 r. Nr 121, poz.844), który zobowiązał do prowadzenia tej ewidencji wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2005 roku.

W 2006 roku, podatnikowi objętemu łącznym zobowiązaniem pieniężnym, decyzję wymiarową przekazano za potwierdzeniem odbioru w terminie zagrażającym zachowanie ustawowego terminu wnoszenia pierwszej raty podatków (podatnik potwierdził odbiór decyzji na 2006 rok w dniu 6 marca 2006 roku), a w 2005 roku w jednym przypadku, dostarczono podatnikowi decyzję wymiarową na 2005 rok po terminie określonym w art. 6 ust. 7 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, tj. w dniu 18 marca 2005 roku. Podatnik nie dokonał wpłaty I raty podatku w terminie, a za opóźnienie naliczono mu odsetki za zwłokę. Tymczasem w wyniku nieterminowego doręczenia decyzji na 2005 rok odsetki można było naliczyć dopiero po upływie 14 dni od dnia doręczenia decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego, co wynika z art. 47 § 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa.

Wobec podatników objętych łącznym zobowiązaniem pieniężnym, którzy posiadali zaległości z tytułu braku wpłat rat za 2005 i 2006 rok, zostały podjęte czynności upominawcze i egzekucyjne, ale w czterech przypadkach nie dotrzymano terminów wynikających z przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.). W przypadku jednego dłużnika po bezskutecznym upływie terminu wskazanego w upomnieniu nie wystawiono tytułu wykonawczego na zaległości z tytułu braku wpłaty III i IV raty za 2005 r. oraz I i II raty za 2006 r., co było niezgodne z przepisami § 3 ust. 1, § 5 ust. 1 i § 7 ust. 4 przywołanego wyżej rozporządzenia. W przypadku dwóch podatników pobrano zaniżone odsetki za zwłokę z tytułu nieterminowych wpłat rat podatków w 2006 roku łącznie o 40, 30 zł. Dokonane przez dłużników wpłaty zaliczono jako wpłaty całych rat z tytułu zaległości podatkowych oraz częściowo jako wpłaty odsetek za zwłokę, podczas gdy zgodnie z dyspozycją przepisu art. 55 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa, jeżeli dokonana wpłata nie pokrywa kwoty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, wpłatę tę zalicza się proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim, w dniu wpłaty, pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę. Również jednej osobie prawnej w podatku od nieruchomości nie naliczono odsetek za zwłokę z tytułu nieterminowych wpłat w 2005 i 2006 roku. Nie naliczono i nie pobrano odsetek w kwocie łącznej 585,20 zł. Było to niezgodne z przepisami art. 53 ustawy Ordynacja podatkowa.

Do dłużników posiadających zaległości z tytułu najmu i dzierżawy oraz sprzedaży nieruchomości gminnych wysyłano wezwania do zapłaty, na podstawie przepisów art. 15 § 1 ustawy

z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2002 r., poz. 968 ze zm.), tj. przepisów, które mają zastosowania w przypadku należności podatkowych, a nie należności wynikających z umów cywilno – prawnych. Naliczano i pobierano również koszty doręczenia upomnienia. Przepisy ustawy z 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296 ze zm.), regulujące tryb postępowania zmierzającego do wyegzekwowania zaległych należności z tytułu umów cywilno – prawnych, nie przewidują możliwości obciążania osób zalegających ze spłatą należności kosztami upomnienia. Koszty związane z wezwaniem do zapłaty powinny być liczone zgodnie z taryfikatorem opłat przesyłek pocztowych. Dopiero w trakcie kontroli, dłużnikowi posiadającemu zaległości w opłatach czynszu z tytułu najmu lokalu użytkowego w Janowicach przy ul. 1-go Maja 24 naliczono odsetki, od nieterminowych wpłat za grudzień 2005 r. oraz styczeń, luty, marzec i kwiecień 2006 roku w kwocie łącznej 88,70 zł. Było to niezgodne z uregulowaniami § 4 umowy najmu z 8 kwietnia 1976 roku ze zmianami.

Do pięciu dłużników z tytułu sprzedaży nieruchomości gminnych na raty wysyłano wyłącznie wezwania do zapłaty. Nie podejmowano innych przewidzianych przepisami prawa, czynności windykacyjnych w trybie postępowania cywilnego celem ściągnięcia należności gminy. Zaległości w kontrolowanej próbie wynosiły 21.491,31 zł i stanowiły 53,62 % zaległości ogółem z tytułu spłat sprzedanych nieruchomości na 30 czerwca 2006 r. Zgodnie z art. 118 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny - termin przedawnienia wynosi –10 lat.

Odpowiedzialnym za prowadzenie windykacji należności za spłaty nieruchomości był pracownik zatrudniony na stanowisku inspektora do spraw gospodarki nieruchomościami w Referacie Finansowym.

W przypadku trzech zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych opłatę za korzystanie z nich pobrano z naruszeniem przepisu art. 11¹ ust. 2 ustawy z 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231 ze zm.), tj. po wydaniu zezwolenia. Opłatę za wszystkie zezwolenia, objęte próbą kontrolną, wyliczono i pobrano, zarówno w 2005 roku jak i w 2006 r. w trzech różnych niejednakowo wyliczonych ratach, co uchybiało przepisom art. 18¹ ust. 7 ustawy, w świetle których opłata za zezwolenia, wnoszona jest na rachunek gminy w każdym roku kalendarzowym objętym zezwoleniem w trzech równych ratach. Za zezwolenie nr 81/II/A2/2006 z dnia 1.02.2006 r., wydane na czas określony od 1.02.2006 r. do 31.01.2010 roku, pobrano przed wydaniem zezwolenia, opłatę w wysokości 128,01 zł (I rata), zamiast w kwocie 160,14 zł.

W zakresie wydatków budżetowych

Stwierdzono wykonanie wydatków przekraczających wielkość zaplanowaną na ten cel za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2005 roku w: dziale 600 „Transport i łączność”, rozdz. 60016 „Drogi publiczne gminne”, w § 6050 „Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych” o kwotę 2 zł, dziale 600 „Transport i łączność”, rozdz.60095 „Pozostała działalność”, w § 421 „Zakup materiałów i wyposażenia” o kwotę 12 zł, dziale 754 „Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa”, rozdz. 75412 „Ochotnicze straże pożarne”, § 4480 „Podatek od nieruchomości” o kwotę 34 zł, dziale 756 „Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających

osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem”, w rozdz. 75647 „Pobór podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych”, § 4300 „Zakup usług pozostałych” o kwotę 4 zł, dziale 852 „Pomoc społeczna”, w rozdz. 85212 „Świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego”, w § 2910 „Zwrot dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości” w kwocie 1.074 zł, dziale 852 „Pomoc społeczna”, w rozdz. 85212 „Świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego”, w § 4560 „Odsetki od dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości” o kwotę 83 zł, dziale 900 „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska”, w rozdz. 90001 „Gospodarka ściekowa i ochrona wód”, w § 4120 „Składki na fundusz pracy” o kwotę 3 zł, dziale 921 „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego”, w rozdz. 92109 „Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby”, w § 4110 „Składki na ubezpieczenia społeczne” o kwotę 3 zł.

Za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2006 roku przekroczono planowane wydatki w: dziale 750 „Administracja publiczna”, rozdz.75011 „Urzędy Wojewódzkie”, § 4210 „Zakup materiałów i wyposażenia” o kwotę 179,02 zł; dziale 752 „Obrona narodowa”, rozdz.75212 „Pozostałe wydatki obronne”, w § 4410 „Podróże służbowe krajowe” o kwotę 62,77 zł; w dziale 801 „Oświata i wychowanie”, rozdz. 80113 „Dowożenie uczniów do szkół”, w § 404 „Dodatkowe wynagrodzenie roczne” o kwotę 16,05 zł; w dziale 854 „Edukacyjna opieka wychowawcza”, rozdz. 85401 „Świetlice szkolne”, § 404 „Dodatkowe wynagrodzenie roczne” o kwotę 13,85 zł.

Powyższe stanowiło naruszenie jednej z zasad gospodarki finansowej określonej w art. 138 pkt 3 ustawy z 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych stanowiącej, że w toku wykonywania budżetu dokonywanie wydatków następuje w granicach kwot określonych w planie finansowym.

Wójt Gminy aneksem z 29 października 2001 roku do Zarządzenia Nr 1/2000 z 7 marca 2000 r. w sprawie wprowadzenia w życie instrukcji kontroli wewnętrznej i obiegu dokumentów finansowo – księgowych (...) upoważnił inspektora ds. księgowości do dokonywania bieżącej kontroli wydatków dokonywanych ze środków publicznych pod względem zgodności z planem poprzez zamieszczenie klauzuli na dowodzie księgowym stanowiącym podstawę do dokonywania wydatku następującej treści: ”wydatek podlega ujęciu w księgach rachunkowych i mieści się w planie finansowym”. W okresie objętym kontrolą obowiązek ten nie był wykonywany. Za opisaną nieprawidłowość ponosi odpowiedzialność Skarbnik Gminy na podstawie przepisu art. 45 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych stanowiącego, że Skarbnik jest pracownikiem, któremu kierownik jednostki powierza obowiązki i odpowiedzialność w zakresie dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych. Ponadto na dowodach źródłowych dokonanych wydatków Skarbnik złożyła podpis, czym zgodnie z dyspozycją art. 45 ust. 3 pkt 3 potwierdziła, że zobowiązania wynikające z operacji mieszczą się w planie finansowym jednostki.

Skarbnik Gminy powołana na stanowisko z dniem 1 kwietnia 2002 roku uchwałą Rady Gminy Nr XXX/145/2002 z dnia 14 marca 2002 roku nie spełniała warunków określonych w art. 45 ust. 2 pkt 4 a, b, c i d ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych, ponieważ nie posiadała wykształcenia i kwalifikacji określonych w wymienionym przepisie prawa; posiadała wykształcenie średnie udokumentowane Świadectwem Dojrzałości Liceum Ogólnokształcącego.

Pracownikowi oczyszczalni ścieków przyznano dodatek w kwocie 400 zł za dozór oczyszczalni w dni wolne od pracy. Zasady wynagradzania określone w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lutego 2003 r. w sprawie zasad wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach gmin, starostwach powiatowych i urzędach marszałkowskich (Dz.U. Nr 33, poz. 264 ze zm.), a następnie rozporządzenia z dnia 2 sierpnia 2005 r. (Dz.U. Nr 146, poz. 1223 ze zm.) nie przewidywały tej formy wynagrodzenia za wykonywanie dodatkowych czynności. W trakcie kontroli, na podstawie art. 151¹ § 4 ustawy z 26 czerwca 1974 roku Kodeks pracy (tekst jednolity: Dz.U. z 1998 roku Nr 21, poz. 94 ze zm.) Wójt wydał zarządzenie Nr 3/2007 z dnia 9 lutego 2007 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych w dni wolne od pracy, niedzielę, święta i dyżury.

Koszty podróży służbowych rozliczono za okresy inne niż wskazał pracodawca w poleceniu wyjazdu służbowego. Stwierdzono przypadki, że koszty przejazdu obliczono przy zastosowaniu stawki 0,7692 zł, podczas gdy obowiązywała stawka 0,7846 zł za 1 km przebiegu pojazdu oraz że nieprawidłowo rozliczono wysokość ryczałtu na pokrycie kosztów dojazdów środkami komunikacji miejscowej – rozliczono 4,20 zł, a winno być 4,40 zł, tj. 20% obowiązującej diety, co było niezgodne z przepisem § 5 i 6 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2002 roku w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz.U. Nr 236, poz. 1990 ze zm.). Umowa na używanie własnego samochodu przy wyborach samorządowych ogłoszonych na 12.11.2006 roku zawarta była na okres od 1 października do 15 listopada 2006 roku. Pracodawca przyznał pracownikowi miesięczny limit na jazdy lokalne w wymiarze 300 km na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz.U. Nr 27, poz. 271 ze zm.). Zwrot kosztów używania pojazdu za listopad 2006 roku obliczono jako iloczyn stawki za jeden kilometr przebiegu i miesięcznego limitu kilometrów w ilości 300 km, za pełen okres, tj. za 22 dni, podczas gdy umowa była zawarta do 15 listopada 2006 roku.

Wysokość odpisu podstawowego na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w 2005 i 2006 roku ustalono niezgodnie z przepisami art. 5 ust. 2 i ust. 5 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity: Dz.U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335 ze zm.). Odpis zawyżono w 2005 roku o kwotę 1.421 zł, a w 2006 roku o 2.301 zł.

Członkiem komisji przetargowej powołanej Zarządzeniem Nr 9a/2004 Wójta Gminy z 6 kwietnia 2004 roku była Skarbnik Gminy. Należy wskazać, że łączenie obowiązków Skarbnika i członka komisji przetargowej pozostaje w sprzeczności przepisami art. 45 ust. 1 pkt 3 i 4 oraz ust. 3, stanowiącymi o wykonywaniu przez Skarbnika zadań w zakresie wstępnej kontroli prawidłowości operacji gospodarczych i finansowych. W jednostce nie został wprowadzony regulamin pracy komisji przetargowej. W przywołanym zarządzeniu określono zakres obowiązków komisji przetargowej następująco: dokonanie oceny czy dostawcy lub wykonawcy spełniają wymagane warunki, ocena oferty oraz proponowanie Wójtowi wyboru oferty najkorzystniejszej. Nie określono zakresu obowiązków członków komisji przetargowej dla zapewnienia indywidualizacji odpowiedzialności jej

członków za wykonywane czynności oraz przejrzystości jej prac, o którym mowa w art. 21 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (Dz.U. Nr 19, poz. 177 ze zm.).

Przy realizacji zadania „Remont ulicy Kolejowej w Janowicach Wielkich” ułożono chodnik z kostki w ilości 402,75 m², co zostało potwierdzone kosztorysem powykonawczym, podczas gdy w przedmiarze robót, kosztorysie inwestorskim oraz kosztorysie ofertowym ułożenie chodnika określono w ilości 485 m². W wyjaśnieniu wskazano, że różnica wynikała z wprowadzonych zmian uzgodnionych pomiędzy wykonawcą a inwestorem, co skutkowało różnicą w obmiarze końcowym powierzchni z kostki brukowej. Jednakże zapis w dzienniku budowy nie wskazuje bezpośrednio, że wykonana powierzchnia chodnika ulegnie zmniejszeniu ponieważ określono, że (...) uzgodniono zamianę szerokości chodnika przy sklepie na 1,5 m w zamian za jego wydłużenie do wjazdu na teren Urzędu Gminy.

W zakresie mienia komunalnego

Przy sprzedaży nieruchomości gminnych w przetargach ustnych nieograniczonych, stwierdzono uchybienie przepisów art. 38 ust. 2 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity: Dz.U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 ze zm.), polegające na tym, że ogłoszenia o przetargach podawano do publicznej wiadomości wcześniej niż po upływie 6 tygodni, licząc od dnia wywieszenia wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży. W trzech przypadkach nie dotrzymano terminów określonych w przepisach art. 41 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, ponieważ dwóch nabywców nieruchomości gminnych zawiadomiono na piśmie o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży po 21 dniach od dnia rozstrzygnięcia przetargu, a nabywcy lokalu użytkowego w Janowicach wyznaczono termin zawarcia umowy sprzedaży po dwóch dniach od pisemnego zawiadomienia o terminie zawarcia umowy sprzedaży (pismo przesłano do niego 6 listopada 2006 r., a termin podpisania aktu notarialnego wyznaczono na 8 listopada 2006 roku). Zgodnie z art. 41 ust. 1 ustawy o której wyżej mowa – wyznaczony termin nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia. Objęte kontrolą sprzedaże, zostały ujęte w księgach rachunkowych na koncie 011 „Środki trwałe” w dniu 31 grudnia 2005 r., podczas gdy dokonano ich w lutym, październiku i listopadzie 2005 roku. Stanowiło to naruszenie przepisów art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości.

Zwiększenia wartości środków trwałych w wyniku zakupów były księgowane zapisem na koncie 011 (strona Wn) w korespondencji z kontem 800 „Fundusz jednostki” (strona Ma), a zmniejszenia spowodowane sprzedażą księgowano: konto 011 (Ma) w korespondencji z kontem 071 „Umorzenia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” (Wn). Zwiększenia wartości pozostałych środków trwałych księgowano zapisem na koncie 013 (Wn) w korespondencji z kontem 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” (Ma). Pozostawało to w sprzeczności z zasadami funkcjonowania tych kont określonymi w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...) oraz uregulowaniami ZPK. Umorzenie winno być księgowane w korespondencji z kontem 400 „Koszty według rodzajów”.

Prowadzona ewidencja analityczna środków trwałych posiadała istotne wady. Nieprowadzono księgi środków trwałych, oddzielnie dla każdej grupy rodzajowej środków trwałych określonej

w rozporządzeniu Rady Ministrów z 30 grudnia 1999 roku w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (Dz.U. Nr 112, poz. 1317 ze zm.). Ewidencja analityczna nie pozwalała na ustalenie wartości poszczególnych grup środków trwałych; środki trwałe nie zostały oznaczone symbolami KŚT w zakresie grup, podgrup i rodzajów określonych w przepisach rozporządzenia. Środki trwałe nie były też oznaczone numerami inwentarzowymi, nie wskazano miejsc ich użytkowania oraz osób odpowiedzialnych materialnie za powierzone środki trwałe. W pomieszczeniach Urzędu brakowało spisów inwentarza. Naruszało to przepisy wewnętrzne określone w cz. V, pkt 2 Instrukcji kontroli wewnętrznej obiegu dokumentów finansowo - księgowych. W księdze środków trwałych ujmowano sprzęt o wartości poniżej 3.500 zł, co było niezgodne z uregulowaniami ustalonymi w załączniku nr 2 do Zarządzenia Wójta Nr 1/2002, w ZPK oraz z zasadą wyrażoną w art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości. Zakupiony w sierpniu 2005 r. sprzęt komputerowy o wartości 7.560 zł, wprowadzono do ewidencji analitycznej w jednej pozycji jako zakup zestawu komputerowego, bez wskazania elementów składowych wchodzących w skład zestawu, podczas gdy na podstawie specyfikacji z faktury ustalono, że zakupiono komputer, monitor, skaner, urządzenie wielofunkcyjne i aparat cyfrowy. Nie sporządzono dowodu OT w zakresie przyjęcia na stan zakupionego zestawu komputerowego. Brak wskazania elementów zestawu wraz z określeniem podstawowych parametrów technicznych zakupionego sprzętu uniemożliwiał właściwą kontrolę oraz zabezpieczenie zestawu jako całości jak i właściwą identyfikację zakupionego sprzętu komputerowego.

Spośród dokumentów objętych kontrolą, w jednym przypadku, dowód księgowy nr W050050 zaksięgowano w dniu 14.02.2005 r. (faktura nr 00204380 z 27.01.2005 r. na kwotę 1.399 zł) bez stwierdzenia sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych potwierdzonego podpisami osób odpowiedzialnych (dowód nie został zatwierdzony do wypłaty przez Wójta i Skarbnika Gminy), co było niezgodne z przepisami art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.

Prowadzona ewidencja analityczna środków trwałych nie zawierała wszystkich danych do prawidłowego wyliczenia oraz sprawdzenia umorzenia za 2005 rok. W przedłożonym zestawieniu środków trwałych, na podstawie którego wyliczono umorzenie za 2005 rok brakowało podania wskaźników stawek amortyzacji, jakie zastosowano do wyliczenia umorzenia, daty nabycia środka trwałego oraz wyliczonego umorzenia za 2005 rok. Podstawą dokonywania umorzenia były stawki określone w przepisach ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654 ze zm.), z wyjątkiem sześciu pozycji. I tak przykładowo: dla wyremontowanych dróg przyjęto stawkę 7% zamiast 4,5%, w wyniku czego wyliczono umorzenie za 2005 r. na 81.591,39 zł, zamiast w kwocie 52.451,59 zł (umorzenie zawyżono o 29.139,80 zł). Na nieprawidłową stawkę umorzeniową zastosowaną dla wartości wyremontowanych dróg wskazano również podczas poprzedniej kontroli kompleksowej. Ponadto dla samochodu Bus Ford umorzenie za 2005 r. obliczono w kwocie 10.198,60 zł, zamiast w wysokości 11.198,60 zł. Za prowadzenie ewidencji środków trwałych i pozostałych środków trwałych odpowiedzialna była inspektor ds. finansowo – magazynowo – księgowych.

Niektóre przepisy wewnętrzne dotyczące zasad przeprowadzania inwentaryzacji opisane w cz. VIII Instrukcji kontroli wewnętrznej obiegu dokumentów finansowo – księgowych oraz w Instrukcji

inwentaryzacyjnej nie odpowiadały obowiązującym przepisom prawa. Instrukcja inwentaryzacyjna nie uwzględniała zmian wprowadzonych 1 stycznia 2002 r. w art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości, ponieważ zapis w rozdziale 1, pkt 4 stanowił, że inwentaryzacją w drodze potwierdzenia sald podlegają zobowiązania, podczas gdy w znowelizowanych przepisach ustawy nie ma obowiązku wysyłania potwierdzenia sald zobowiązań. Zapisano również, że obowiązek potwierdzania z kontrahentami sald należności i zobowiązań nie dotyczy sald nie przekraczających kwoty 50 zł, co naruszało przepis art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości. Ponadto stwierdzono, że spisem z natury obejmuje się raz na pięć lat środki trwałe oraz maszyny i urządzenia, co było niezgodne z treścią przepisu art. 26 ust. 3 ust. 3 ustawy o rachunkowości. Inwentaryzacja środków trwałych, sporządzona, wg stanu na 31.12.2006 roku nie została zakończona do czasu jej kontroli, a na etapie wykonanym stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- na sporządzonych arkuszach spisowych brakowało symboli identyfikacyjnych środków trwałych, tj. ich numerów inwentarzowych, co naruszało przepisy wewnętrzne zawarte w cz. 2, pkt 2 ppkt 2 Instrukcji inwentaryzacyjnej,
- nie wskazano osób materialnie odpowiedzialnych za stan składników majątkowych, co było wymagane zapisem w cz. 2 pkt 2 ppkt 13 Instrukcji,
- zespół spisowy wypełnił oprócz wymaganych rubryk na arkuszach spisowych również rubryki „cena” i „wartość”, co było niezgodne z zapisem zawartym w cz. 2 pkt 15 Instrukcji (wyceny składników majątku, ujętych na arkuszach spisowych dokonują na polecenie głównego księgowego pracownicy jemu podlegli - zapis cz. 2 pkt 26 Instrukcji, co zostaje potwierdzone podpisem na arkuszach),
- niewypełniono dyspozycji cz. 2 pkt 17 Instrukcji, ponieważ bezpośrednio pod ostatnią pozycją naniesioną na arkusz niezamieszczano wymaganej klauzuli o treści: „arkusz zawiera pozycje od 1 do ...” oraz nie skasowano pozostałych wolnych pozycji na arkuszach spisowych.

W zakresie rozliczeń finansowych j.s.t. z jej jednostkami organizacyjnymi

Wójt Gminy nie przekazywał podległym jednostkom organizacyjnym informacji niezbędnych do opracowania projektów ich planów finansowych, określonych w art. 125 ust. 1 ustawy z 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (obecnie ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych). Brak było potwierdzenia zweryfikowania przez Wójta projektów planów finansowych pod względem zgodności z projektem uchwały budżetowej, wymaganego § 5 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 26 stycznia 2005 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych oraz zasad i terminów rocznych rozliczeń i wpłat do budżetu (Dz.U. nr 23, poz. 190) – obecnie § 6 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 29 czerwca 2006 r. – Dz.U. nr 116, poz. 783). Weryfikacji projektów planów finansowych dokonywała Skarbnik Gminy nanosząc odręcznie poprawki w przedłożonych projektach.

Przedstawiając powyższe panu Wójtowi, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie przepisu art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie skutecznych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych

nieprawidłowości i uchybień oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia, między innymi poprzez realizację następujących wniosków:

WNIOSKI POKONTROLNE

1. Wyegzekwowanie zrealizowania w pełnym zakresie zaleceń pokontrolnych przesłanych w piśmie nr WK.660/106/K-9/03 z 9 lipca 2003 roku Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w szczególności zaleceń nr 5, 10, 25, 26 oraz niedopuszczenie do dalszego występowania nieprawidłowości objętych tymi zaleceniami.
2. Wykonywanie na bieżąco kontroli w podległych i nadzorowanych jednostkach organizacyjnych, celem realizacji obowiązków wynikających z art. 187 ust. 2 i ust. 3 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.).
3. Zaktualizowanie obowiązujących uregulowań wewnętrznych w sprawie prowadzenia rachunkowości o przyjęte do stosowania w jednostce zasady wykonywania zastępczej obsługi kasowej, zgodnie z postanowieniami umowy zawartej z bankiem.
4. Uaktualnienie zakresów czynności pracowników Referatu Finansowego w sposób gwarantujący prawidłową pracę tego referatu.
5. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz.694 ze zm.), a w szczególności:
 - a) nadawanie numerów identyfikacyjnych dowodom księgowym zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy,
 - b) bezwzględne przestrzeganie art. 15 ust. 1 ustawy poprzez dokonywanie księgowania zgodnie z zasadą podwójnego zapisu w celu wyeliminowania zapisów ze znakiem minus,
 - c) stwierdzanie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych potwierdzonego podpisami osób odpowiedzialnych, stosownie do wymagań określonych w przepisach art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy,
 - d) ujmowanie w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego operacji związanych ze zmianami w stanie środków trwałych, w celu zapewnienia bieżącego i rzetelnego prowadzenia ksiąg rachunkowych, stosownie do przepisu art. 20 ust. 1, w związku z art. 24 ust. 1 ustawy.
6. Księgowanie operacji finansowych i gospodarczych dotyczących budżetu gminy i jednostki zgodnie z zasadami określonymi przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz. 1020), w szczególności w zakresie:
 - a) prawidłowego ewidencjonowania należności długoterminowych na koncie 226 „Długoterminowe należności budżetowe”,
 - b) prowadzenie prawidłowej ewidencji na kontach: 011, 013, 071, 072, 080 i 800 zgodnie z opisem tych kont określonym w załącznikach do rozporządzenia.

7. Zaprzestanie gromadzenia środków pieniężnych funduszu remontowego wspólnot mieszkaniowych na rachunku bankowym sum depozytowych, dokonanie ich rozliczenia i przekazanie na rachunki bankowe poszczególnych wspólnot mieszkaniowych, zgodnie z art. 30 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (tekst jednolity: Dz.U. z 2000 r. Nr. 80, poz. 903 ze zm.).
8. Okresowe weryfikowanie sum depozytowych i przestrzeganie terminu zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania określonego w umowie zawartej z wykonawcą zadania.
9. Egzekwowanie od sołtysów wpłat z tytułu inkasa podatków i opłat, w terminie określonym w przepisach art. 47 § 4a ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.), a w przypadku nieterminowych wpłat naliczanie odsetek za zwłokę w myśl przepisu art. 53 ustawy.
10. Księgowanie przypisów i odpisów oraz dochodów z podatków i opłat w księgach rachunkowych Urzędu Gminy, zgodnie z przepisami § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 21 czerwca 2006 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków i opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. Nr 112, poz. 761).
11. Zaprowadzenie ewidencji podatkowej nieruchomości w systemie informatycznym, w szczególności określonej przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z 22 kwietnia 2004 r. w sprawie ewidencji podatkowej nieruchomości (Dz.U. Nr 107, poz. 1138), stosownie do przepisu art. 7a ust. 1 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jedn.: Dz.U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 ze zm.).
12. Egzekwowanie odsetek za zwłokę od podatników regulujących nieterminowo zobowiązania podatkowe, zgodnie z przepisami art. 53 § 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.).
13. Przy wydawaniu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przestrzeganie przepisów określonych w art. 11¹ ust. 2, ust. 8 i ust. 7 ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231 ze zm.) w zakresie: wnoszenia opłat za korzystanie z zezwoleń, przed wydaniem zezwolenia; pobierania opłat w trzech równych ratach; ustalenia i poboru opłat w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności zezwolenia.
14. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 27 sierpnia 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 115, poz. 781), w szczególności dotyczących:
 - a) rzetelnego sporządzania sprawozdań Rb-28S w zakresie prawidłowego wykazywania zobowiązań wymagalnych,
 - b) sporządzania sprawozdań jednostkowych z wykonania planu dochodów i wydatków budżetowych Urzędu Gminy jako jednostki budżetowej, zgodnie z przepisami § 4 pkt 2,
 - c) rzetelnego sporządzania sprawozdań Rb – PDP z wykonania podstawowych dochodów podatkowych z uwzględnieniem prawidłowych skutków udzielonych przez gminę ulg, umorzeń i zwolnień z podatków w łącznym zobowiązaniu pieniężnym, stosownie do przepisów ustalonych w instrukcji stanowiącej załącznik nr 34 do rozporządzenia.

15. Bieżące podejmowanie czynności egzekucyjnych w stosunku do podatników zalegających z wpłatami podatków, zgodnie z przepisami § 5 ust. 1 i § 7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.).
16. Skuteczne prowadzenie przewidzianych przepisami prawa czynności windykacyjnych wobec osób zalegających z opłatami z tytułu ratalnych opłat za sprzedaż nieruchomości gminnych, w celu zapewnienia realizacji dochodów z mienia i niedopuszczenia do przedawnienia należności Gminy.
17. Wykonywanie kontroli wewnętrznej w zakresie realizacji wydatków zgodnie z przepisami pkt I.1.1 oraz I.1.3 szczegółowych zasad gospodarowania środkami publicznymi i pod względem gospodarności i celowości określonych w Zarządzeniu Wójta Gminy z 30 października 2001 roku.
18. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 25 marca 2002 roku w sprawie warunków ustalania i sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania dla celów służbowych samochodów osobowych motocykli i motorowerów nie będących własnością pracodawcy (Dz.U. Nr 27, poz. 271 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2002 roku w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz.U. Nr 236, poz. 1990 ze zm.).
19. Podjęcie działań mających na celu spełnienie wymogów w zakresie kwalifikacji określonych w art. 45 ust. 2 pkt 4 ustawy o finansach publicznych przez osobę zatrudnioną na stanowisku Skarbnika Gminy.
20. Podjęcie działań w celu wyłączenia Skarbnika z prac komisji przetargowej celem zapewnienia rozdziału funkcji wykonawczych oraz kontrolnych o których mowa w art. 45 ust. 1 pkt 3 i 4 i ust. 3 ustawy z 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych.
21. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 14 marca 1994 roku w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz.U. Nr 43, poz. 168 ze zm.), celem zapewnienia prawidłowego naliczenia odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.
22. Egzekwowanie od inspektora nadzoru dokonywania w dzienniku budowy zapisów odzwierciedlających rzeczywisty przebieg robót uzgodniony pomiędzy inwestorem a wykonawcą. Wnikliwe badanie przez pracowników Urzędu dokumentacji powykonawczej inwestycji.
23. Zaktualizowanie posiadanej dokumentacji w sprawie zasad inwentaryzacji, w celu doprowadzenia do zgodności z obowiązującymi od 1 stycznia 2002 r. przepisami znowelizowanej ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości.
24. Prowadzenie ewidencji szczegółowej środków trwałych w sposób umożliwiający ustalenia osób lub komórek organizacyjnych, którym powierzono środki trwałe oraz należyte obliczenie umorzenia i amortyzacji, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa,

- budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych.
25. Dokonywanie umorzeń środków trwałych zgodnie z przepisami ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654 ze zm.).
 26. Przestrzeganie przepisów wewnętrznych określonych w Instrukcji inwentaryzacyjnej, a w szczególności części II, pkt 2, ppkt 2 i ppkt 13, pkt 15, pkt 17 i pkt 26 Instrukcji, tj. uregulowań dotyczących sporządzania inwentaryzacji środków trwałych w drodze spisów z natury.
 27. Prowadzenie procedur uchwalania budżetu Gminy z uwzględnieniem przepisów art. 185 ust. 1 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych, a w szczególności w zakresie przekazywania jednostkom organizacyjnym informacji niezbędnych do opracowania projektów ich planów finansowych (tj. o kwotach dochodów i wydatków budżetowych przyjętych w projekcie uchwały budżetowej).

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, stosownie do przepisów art. 9 ust.3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu przedstawionych wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

1. Pan Jacek Gołębski
Przewodniczący Rady Gminy Janowice Wielkie
2. a/a